

Financieringsstatuut 2024

Gemeente Dordrecht

Inhoudsopgave:

	Pagina
[1.] INLEIDING	2
[2.] WETTELIJK KADER	3
[3.] TREASURYBELEID EN-TAKEN	4
[3.1] Hoofddoelstelling	4
[3.2] Taken	5
[4.] TREASURY-ORGANISATIE	9
[4.1] Verantwoordelijkheden	9
[4.2] Administratieve organisatie	10
[5.] INGANGSDATUM	12

2. WETTELIJK KADER.....	5
3. TREASURYBELEID EN -TAKEN.....	6
3.1 Hoofddoelstelling.....	6
3.2 Taken.....	8
4. TREASURYORGANISATIE.....	15
4.1 Verantwoordelijkheden.....	15
Treasurycomité.....	17
Om de in hoofdstuk 2 beschreven doelstellingen en de kwaliteit van de uitvoering van het treasurybeleid te bevorderen is er binnen de gemeente Dordrecht een treasurycomité actief.....	17
4.2 Administratieve organisatie.....	17
4.3 Documentatie.....	20
5. INGANGSDATUM.....	21

Opsteller: SCD-F&A Servicegemeente Dordrecht FA/ Treasury/ SBC-ConcernVBO P&C
~~advies~~ Datum: 23 oktober 2014 19 maart 2024

1. INLEIDING

Voor u ligt

Dit is het ~~Financieringsstatuut~~ Financieringsstatuut van de gemeente Dordrecht. De gemeente dient hierover te beschikken op grond van wet- en regelgeving; met name op grond van haar eigen Financiële verordening ex artikel 212 Gemeentewet.

In dit ~~Financieringsstatuut~~ Financieringsstatuut wordt ingegaan op alle aspecten van de financiering van de gemeente Dordrecht. Financiering wordt ook wel gevat onder de term treasury. Hiervan kan de volgende definitie worden gegeven:

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Dit Financieringsstatuut (hierna: Statuut) heeft tot doel de kaders aan te geven voor de uitvoering van de gemeentelijke treasuryfunctie.

Het Statuut maakt ~~allereerst~~ de doelstellingen van het treasurybeleid en -beheer duidelijk, geeft inzicht in de ~~taakvelden~~ taken die hierbij worden onderscheiden en bepaalt de richtlijnen die bij de uitvoering hiervan in acht moeten worden genomen.

Vervolgens worden in dit Statuut de verantwoordelijkheden en AO/IC aspecten beschreven.

~~De gemeente Dordrecht neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden (GRD). Om redenen van efficiëntie en consistentie hebben de gemeenten in het Drechtstedengebied er voor gekozen om de vorm van het GRD-statuuut als format te hanteren. Dordrecht kiest daarbij wel voor een compactere variant. De wetsteksten vormen bijvoorbeeld een duidelijk kader. De belangrijkste punten daarvan zijn direct na de inleiding opgenomen, maar verder verwijzen we er niet meer naar. De teksten van wet- en regelgeving zijn gevat in een bijlage. Een aantal passages zijn compacter geformuleerd en anders geordend. En op één onderdeel is meer aandacht besteed aan interne controle (aangaan leningen).~~

|

2. WETTELIJK KADER

Naast bepalingen in de Gemeentewet (artikelen 212, 213 en 213a) wordt de belangrijkste wettelijke grondslag voor treasury binnen gemeenten gevormd door de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de daaruit voortvloeiende ministeriële regelingen.

De wettekst Fido en de regelingen zijn integraal opgenomen als bijlage bij dit Statuut.

De Provincie Zuid-Holland fungeert voor de gemeente Dordrecht als toezichthouder op de naleving en uitvoering van deze wet.

De Wet fido is sterk gericht op beheersing van de risico's die decentrale overheden lopen uit hoofde van hun financieringstaken. Dit betreffen rente-, koers-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Deze risico's worden verderop nader omschreven. De basis voor het beheersen van deze risico's wordt in de Wet fido gevormd door enkele kwalitatieve en kwantitatieve normen die we belangrijk vinden om in dit statuut te benoemen:

De kwalitatieve normen zijn:

- Het aantrekken of uitzetten van middelen alsmede het verstrekken of garanderen van leningen is alleen toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. Voor het overige worden de liquide middelen, exclusief het zogenaamde drempelbedrag, in 's Rijks schatkist aangehouden.
In de Wet fido is omschreven dat de afbakening c.q. reikwijdte van het begrip publieke taak niet in deze Wet plaatsvindt maar nadrukkelijk tot de autonomie van de decentrale overheden zelf behoort. Deze beoordeling is aan de eigen gemeenteraad.
- Het uitzetten van tijdelijk overtollige middelen vindt plaats met inachtneming van de regelgeving omtrent het Schatkistbankieren. Deze bepalingen zijn op pagina 6 onder "Concernfinanciering" nader uitgewerkt.

De kwantitatieve normen zijn vastgelegd in de *Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden* (Ufdo) en betreffen:

- De kasgeldlimiet: een begrenzing van het bedrag waarmee een decentrale overheid haar financiële huishouding met kortlopende middelen mag financieren (bijvoorbeeld 'rood' staan bij de bank of opgenomen kasgeldleningen). ~~Voor gemeenten bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten.~~¹
- De renterisiconorm: een begrenzing van de omvang van de renteherzieningen en herfinancieringen in enig jaar m.b.t. de lange financiering. Deze norm heeft tot doel om te komen tot een dusdanige spreiding van een leningenportefeuille in de tijd dat overmatige afhankelijkheid van het renteniveau in één bepaald jaar wordt voorkomen. ~~De renterisiconorm voor een bepaald jaar bedraagt 20% van het begrotingstotaal aan lasten en geeft aldus inzicht in het budgettaire risico.~~²

Aanhakend op het door de Wet fido gemaakte onderscheid omvat dit Statuut zowel de korte termijn geldstromen (korter dan 1 jaar) als de lange termijn geldstromen (1 jaar of langer).

¹ Voor gemeenten bedraagt de kasgeldlimiet 8,5% van het begrotingstotaal aan lasten.

² De renterisiconorm voor een bepaald jaar bedraagt 20% van het begrotingstotaal aan lasten en geeft aldus inzicht in het budgettaire risico.

3. TREASURYBELEID EN -TAKEN

3.1 Hoofddoelstelling

Hoofddoelstelling is het realiseren van een permanente toegang tot de geld- en kapitaalmarkt. Hierbij wordt gezorgd voor het minimaliseren van de rentekosten en het binnen wettelijke kaders maximaliseren van de rentebaten binnen een verantwoord risicoprofiel.

Voor het treasurybeleid van de gemeente Dordrecht gelden de volgende randvoorwaarden:

1. *Het opereren binnen de kaders zoals die gesteld zijn in de Wet fido en door de gemeenteraad.*
Dit heeft vooral betrekking op de transparantie met betrekking tot de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie en het van daaruit beheersen, beperken en spreiden van risico's. Zoals in paragraaf 1.43.2 omschreven betreft dit rente-, koers-, krediet- en liquiditeitsrisico's. Hiervan zijn de rente- en kredietrisico's voor de gemeente het meest relevant.
De treasuryfunctie zal opereren binnen de door de gemeenteraad geformuleerde publieke taken.

2. *Het zorgdragen voor een effectief en efficiënt kas- en saldobeleer.*
Kasbeheer of kasmanagement zorgt voor inrichting van het ~~betalingsverkeer~~¹~~betalingsverkeer~~³ en regelt ~~kredietlijnen~~²~~kredietlijnen~~⁴.
Saldobeleer betreft alle werkzaamheden die te maken hebben met het reguleren van het direct opvraagbare banksaldo van de gemeente Dordrecht, zoals aanvullen of uitzetten. De treasuryfunctie draagt er daarbij zorg voor dat de gemeente altijd aan haar lopende verplichtingen kan voldoen.

3. *Het zorgdragen voor een goed relatiebeheer.*
Relatiebeheer dan wel het opbouwen van een relatienetwerk is van belang voor:
 - een duurzame toegang van de gemeente Dordrecht tot de geld- en kapitaalmarkten;
 - het goed kunnen volgen en duiden van (product)ontwikkelingen op de financiële- en rentemarkten.

Een goed relatiebeheer draagt er bovendien aan bij dat transacties tegen de meest aantrekkelijke voorwaarden en onder vermindering van ongewenste risico's kunnen worden aangegaan, zoals benoemd onder de navolgende doelstelling:

- *Het minimaliseren van financieringskosten.*
De treasuryfunctie draagt zorg voor een optimale financiering van de gemeente Dordrecht. De dekking daarvan wordt gebaseerd op kasstroominformatie zoals verstrekt vanuit gemeentelijke organisatieonderdelen. De ~~treasury-activiteiten~~³~~treasuryactiviteiten~~ zijn er op gericht om de kosten voor aangetrokken financieringsmiddelen (zowel kort als lang) zoveel mogelijk te beperken.

- *Het voeren van een prudent beleid rond uitzettingen en derivaten.*
Indien, rekening houdend met de wet- en regelgeving omtrent het Schatkistbankieren, uitzettingen wegens (tijdelijke) overtoollige middelen worden gedaan alsmede bij het toepassen van derivaten worden de opvattingen van de wetgever inzake prudentie, zoals opgenomen in de Wet fido, strikt gevolgd.
Voor zover mogelijk en van toepassing kunnen financieringen of uitzettingen met een duurzaam karakter mede invulling geven aan de maatschappelijke doelstellingen van de gemeente. Speculatief handelen in derivaten is wettelijk niet toegestaan.

³ Betalingsverkeer betreft de structuur van de bankrekeningen en de daarbij te gebruiken betaal-, ontvangst- en verwerkingsinstrumenten. (resp. bijvoorbeeld batchverwerking, incassi en importbestanden voor het financieel systeem)

⁴ Kredietlijnen betreffen afspraken met banken voor kortgeldfaciliteiten zoals een kredietlimiet.
Financieringsstatuut Gemeente

¹ ~~Betalingsverkeer betreft de structuur van de bankrekeningen en de daarbij te gebruiken betaal-, ontvangst- en verwerkingsinstrumenten. (resp. bijvoorbeeld batchverwerking, incassi en importbestanden voor het financieel systeem)~~

² ~~Kredietlijnen betreffen afspraken met banken voor kortgeldfaciliteiten zoals een kredietlimiet.~~

- Het zorg dragen voor goede dossiervorming (fysiek en elektronisch) rond de treasuryfunctie.

De dossiers bevatten volledige informatie over advisering en uitvoering van besluiten. Ook bevatten ze alle beheersaspecten, met inbegrip van communicatie met geldverstrekkers en tussenpersonen.

3.2 Taken

Om de hierboven aangegeven doelstellingen te realiseren worden de volgende treasurytaken uitgevoerd:

- Kas- en saldobeleer
- Concernfinanciering
- Risicobeleer
- Relatiebeleer
- Planning & Control
- Advies

Kas- en saldobeleer

Deze taak beslaat de bankrekeningenstructuur, het gebruik van verschillende betaalinstrumenten, de totale kosten van het betalingsverkeer en zorgt, rekening houdend met de wet- en regelgeving omtrent het Schatkistbankieren, voor het reguleren (schuiven) van saldi op de diverse rekeningen-courant. Op basis van een korte liquiditeitenplanning wordt het saldo middels dag- en kasgeld zoveel mogelijk naar nul gestuurd.

Er dient te worden gezorgd voor een zo efficiënt mogelijk ingerichte structuur van gemeentelijke bankrekeningen met gebruikmaking van een electronic banking systeem voor zowel ontvangsten als betalingen. Dit systeem moet voldoen aan betrouwbaarheid, praktische bruikbaarheid en beheersbaarheid³beheersbaarheid⁵ alsmede leiden tot kostenminimalisatie⁴kostenminimalisatie⁶.

De gemeente Dordrecht handelt op basis van een actuele liquiditeitenplanning. Uit die planning komt een beeld naar voren wanneer, hoeveel en voor hoelang financiering nodig is.

De Stadscontrollenorganisatie via P&C draagt daartoe in de gemeentelijke organisatie zorg voor actieve, tijdige, juiste en volledige aanlevering van alle belangrijke kasstroomgegevens aan de treasurer en/of senior-medewerker(s)-functionaris(sen) van het SCD-de financiële administratie. Die gegevens beslaan zowel exploitatie als investeringen. Het is derhalve geen eindverantwoordelijkheid van P&C.

Bestedingen en ontvangsten worden voor het lopende jaar zo mogelijk per maand, doch tenminste per kwartaal naar beste weten in kaart gebracht; met bijzondere aandacht voor budgetten vanaf € 1 miljoen. Voor de andere jaren volstaat een bedragbestedingsbedrag per halfjaar.

Er dient te worden gezorgd voor een zodanige beschikbaarheid van liquiditeit dat de gemeente Dordrecht altijd aan haar verplichtingen kan voldoen. Dit betekent dat:

- o de gemeente Dordrecht ter opvang van een incidentele korte-termijn liquiditeitsbehoefte bij haar huisbankier een kredietlimiet zal aanhouden van maximaal 1,5x de kasgeldlimiet en
- o zo nodig aanvullende kredietfaciliteiten zullen worden geregeld bij de GRD of de overige daaraan deelnemende gemeenten.

Zolang geen of geen adequate liquiditeitenplanning voorhanden zou zijn, mogen er, rekening houdend met bepalingen omtrent het Schatkistbankieren, slechts uitzettingen worden gedaan met een looptijd korter dan één jaar.

Of de planning adequaat is, is ter beoordeling aan het Treasurycomitétreasurycomité. (zie pagina 9).

De kosten van kasgeld dienen zo laag mogelijk te zijn. Hiertoe dienen voor een op te nemen kasgeldlening minimaal drietwee offertes te worden opgevraagd, waarvan één bij de eigen huisbankier.

⁵ Praktische beheersbaarheid betekent dat het beheer van het pakket, de bankrekeningen en de gebruikers niet ingewikkeld moet zijn.

⁶ Kostenminimalisatie heeft betrekking op de interne verwerkings- en beheerskosten en de externe bankkosten (valutering, tarifiering) die gepaard gaan met het beheren van de geldstromen en financiële posities.
Financiërsstatuut Gemeente

³ Praktische beheersbaarheid betekent dat het beheer van het pakket, de bankrekeningen en de gebruikers niet ingewikkeld moet zijn.

⁴ Kostenminimalisatie heeft betrekking op de interne verwerkings- en beheerskosten en de externe bankkosten (valutering, tarifiering) die gepaard gaan met het beheren van de geldstromen en financiële posities.

De gemeente Dordrecht beoogt om bij voorkeur in Drechtstedenverband elkaar onder zo voordelig mogelijke condities onderling van middelen te voorzien mits:

- o de omstandigheden en rentemarkten dit toestaan c.q. mogelijk maken;
- o dit aantoonbaar voor beide partijen voordeel oplevert en
- o dit niet op gespannen voet staat met relevante wetgeving.

Het treasurycomité kan instructies geven aan de treasurer waarbinnen deze offertes voor uitzettingen naar derden mag verzorgen; echter binnen de kaders van dit statuut. Deze slagvaardigheid kan nodig zijn omdat bij transacties soms maar enkele dagen, soms zelfs uren tijd is voor het uitbrengen ervan. Daarbij wordt met name gekeken naar de bandbreedte voor het rentepercentage.

Concernfinanciering zorgt voor de invulling van de lange termijn liquiditeitsbehoefte (langer dan 1 jaar). De meerjarige liquiditeitenplanning, gebaseerd op de meerjarenbegroting, toont wanneer, hoeveel en hoelang financiering nodig is. Daarnaast kunnen speciale financieringsconstructies of de inzet van derivaten in de analyses betrokken worden.

Gemeentelijke totaalfinanciering is uitgangspunt. Objectfinanciering is op basis van een specifiek collegebesluit toegestaan. Het ~~treasurycomité~~ treasurycomité adviseert in voorkomende gevallen aan het college.

Aan de hand van de liquiditeitenplanning en in lijn met de bepalingen in de *Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden* zal er zo veel mogelijk naar worden gestreefd financiering niet eerder op te nemen dan dat de financiële middelen daadwerkelijk benodigd zijn. Het gebruik van derivaten (rente-instrumenten) is alleen toegestaan voor het verminderen of verschuiven van renterisico's. Uitgangspunt is dat de inzet van derivaten als ondersteuning dient bij het gebruik van de traditionele geld- en kapitaalmarktinstrumenten. Eventuele voorgenomen inzet van derivaten zal in het gemeentelijke ~~Treasurycomité~~ treasurycomité worden afgestemd. Indien gewenst zal de treasurer een analyse opstellen waarin de werking, de kosten en de risico's die verband houden met het betreffende rente-instrument inzichtelijk worden gemaakt en zo nodig afgewogen tegen de toepassing van andere toegestane geld- en kapitaalmarktinstrumenten.

Het aantrekken van langjarige geldmiddelen vindt onder de voor de gemeente Dordrecht meest gunstige condities plaats door het opvragen van minimaal drie offertes, waarvan één bij de eigen huisbankier.

~~Ten aanzien van de beheers- en kostenaspecten zal de huisbankier van de gemeente Dordrecht minimaal eens per 4 jaar worden geëvalueerd. Hierbij zal worden bezien of de tarieven en kwaliteit van dienstverlening concurrerend zijn met die van andere banken.~~

Risicobeheer

We onderscheiden de volgende ~~treasury-risico's~~ treasuryrisico's:

- Renterisico's
- Kredietrisico's
- Liquiditeitsrisico's
- Koersrisico's

De gemeente loopt een renterisico indien zij in een bepaalde periode overmatig gevoelig is voor renteontwikkelingen. Dit risico kan voortkomen uit de financieringsstructuur (indien een organisatie teveel variabel gefinancierd is) of uit een niet goed in de tijd gespreide portefeuille aan langlopende leningen. De beheersing is gericht op het beperken van de risico's door het aanbrengen van een goede spreiding van de opgenomen leningen en/of uitzettingen. Tevens wordt er op gelet dat de gemeente niet te vroeg en te veel middelen aantrekt, om onnodige rentekosten en renterisico's te voorkomen. Realistisch begroten is randvoorwaarde voor een doelmatig beheer.

Kredietrisico's, ofwel het risico van niet-terugbetaling, kunnen zich voordoen bij uitzettingen (verstrekke geldleningen, beleggingen) of bij garantiestellingen. Voor garantiestellingengarantstellingen en leningen geldt een specifiek gemeentelijk beleidskader dat periodiek wordt herzien.

Beheersing is gericht op het volgen van het betalingsgedrag en jaarverslagen van de partij. Belangrijkste beheersmaatregel is echter de screening van de partij, voorafgaande aan de kredietverlening. Daarnaast worden risico's beperkt door (tijdelijk) overtollige geldmiddelen zoveel mogelijk uit te zetten bij ~~de GRD, de daaraan deelnemende gemeenten~~ bijv. de Drechtstedengemeenten of andere openbare lichamen.

Geldmiddelen die behoren tot de middelen die zijn *uitgezonderd* van de verplichting om in 's Rijks' Schatkist te worden aangehouden en welke bij de hiervoor beschreven openbare lichamen kunnen worden geplaatst, mogen worden ondergebracht bij financiële ondernemingen of in financiële producten die minimaal voldoen aan de in de Wet fido gestelde prudentiecriteria. In aanvulling hierop geldt:

- o Bij uitzettingen voor een periode van 3 maanden of langer: de gemeente Dordrecht alleen dan zal uitzetten bij een partij met de laagste wettelijk toegestane kredietkwaliteit indien daaraan ten tijde van de uitzetting door Standard & Poors en/of Moody's geen negatieve outlook is toegekend.
- o Bij uitzettingen voor een periode korter dan 3 maanden dienen tegenpartijen, naast de in de Wet fido geformuleerde minimale lange-termijn ratings, te beschikken over korte-termijn ratings op A-1/(S&P)/P-1 (Moody's)niveau.

Een liquiditeitsrisico, ook wel beschikbaarheidsrisico genoemd, is het risico dat de organisatie, in een situatie waarin dat nodig is, niet aan geldmiddelen kan komen.

Gezien de kredietwaardigheid van decentrale overheden kan dit risico voor de gemeente Dordrecht van bescheiden betekenis worden geacht. Bovendien heeft de gemeente Dordrecht voor banken een zogenoemde solvabiliteitsvrije status, waardoor die gemakkelijker krediet of financiering verschaffen.

Koersrisico's zouden voor de gemeente Dordrecht aan de orde kunnen zijn indien zij in bezit is van langlopende obligaties en de noodzaak zou bestaan om deze voortijdig te verkopen. Gedurende de looptijd van de obligatie heeft deze nl. een koers afhankelijk van de stand van de actuele marktrendementen ten opzichte van het couponrendement, kredietkwaliteit van de uitgevende partij, restant looptijd e.d.

De gemeentelijke focus ligt dus vooral op beheersing van rente- en kredietrisico's.

Op grond van marktomstandigheden kan het Treasurycomité van de gemeente Dordrecht het college van B&W adviseren dat bij de treasury-uitvoering in een bepaalde periode een hoger prudentieniveau moet worden betracht dan is omschreven in de Wet fido.

Relatiebeheer heeft betrekking op het opzetten en onderhouden van een netwerk van relaties met banken, financiële instellingen en bemiddelende organisaties voor geld- en kapitaalmarkt. Daarnaast dienen er relaties in het ambtelijke circuit te worden onderhouden.

De treasurer en/of senior medewerker(s) FAfunctionaris(sen) van het SCD de financiële administratie zullen de gemeente Dordrecht vertegenwoordigen in het collegiale netwerk van treasurers van 100.000+ gemeenten. Zo nodig vindt nadere bespreking plaats in het Treasurycomité.

De gemeente Dordrecht concerncontroller en/ of de adviseur P&C zal zelf, indien noodzakelijk of van toepassing, ambtelijke contacten onderhouden met o.a. Vereniging Nederlandse Gemeenten, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (waar de Wet fido onder ressorteert) of met de Provincie Zuid-Holland.

Planning & control beslaat de planning, beheersing en verantwoording om de garantie te verkrijgen dat de treasury-activiteiten binnen de aangegeven kaders worden uitgevoerd. De documenten die vooraf via deze afdeling worden opgesteld zijn het financieringsstatuut en het treasury jaarplan (o.a. gebaseerd op de financieringsparagraaf uit de begroting) en overzichten ten behoeve van tussentijdse (bestuurs)rapportages op verzoek van het SBC c.q. het Treasurycomité.

Verantwoording vindt plaats in de financieringsparagraaf in het jaarverslag.

Treasury jaarplan

In het plan worden de geplande acties op gemeentelijk treasurygebied met een horizon van één jaar weergegeven.

In het jaarplan wordt tenminste ingegaan op de volgende onderwerpen:

1. *Een geactualiseerde liquiditeitenplanning.*
Zoals onder 3.2.4 uiteengezet zal de gemeente beschikken over een planning waaruit de financieringsbehoefte blijkt (tekorten en eventuele overschotten). Deze planning is meerjarig (minimale horizon gelijk aan de laatst vastgestelde meerjarenbegroting), waarbij ook het verloop en de behoefte op korte termijn duidelijk blijkt. De planning bevat exploitatie-, financierings- en investeringskasstromen.
2. *Renteprognose.*
Een verkenning van de marktconsensus rond verwachte renteontwikkelingen is gewenst om als basis voor rentescenario's te dienen.
3. *Analyse van de leningen- en beleggingsportefeuille.*
Dit betreft bijvoorbeeld een beschouwing rond leenmomenten, rente-aanpassingen of vervroegde aflossingsmogelijkheden van leningen alsmede vrijval van beleggingen.
4. *Overige ontwikkelingen.*
Een beschrijving van algemene of specifieke ontwikkelingen en verwachtingen die van invloed kunnen zijn op het gemeentelijke financierings-, beleggings- of garantiebeleid of de uitvoering daarvan.

Deze onderwerpen worden vertaald in actiepunten.

Het Jaarplan richt zich aldus vooral op het risicobeheer en de liquiditeits- en financieringsplanning. Ze heeft daarmee het karakter van een uitvoeringsprogramma. Om die reden zal het Jaarplan door het College van B en W worden vastgesteld. Deze vaststelling dient bij voorkeur plaats te vinden in de laatste collegevergadering voorafgaand aan het betreffende jaar. Op deze wijze is het mogelijk om gebruik te kunnen maken van actuelere inzichten in informatie over de financieringsbehoefte en rentevisierente dan bij de financieringsparagraaf in de begroting; welke immers in de zomerperiode wordt opgesteld.

Financieringsparagrafen

De opstelling van een financieringsparagraaf in begroting en jaarverslag is verplicht gesteld op grond van de Wet fido en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Door de treasurer wordt in overleg met een financieel beleidsadviseur van het SBC de gemeente een financieringsparagraaf opgesteld.

Naast de wettelijk vereiste inzichten rond kasgeldlimiet en renterisiconorm zal in deze paragrafen voor zover relevant op hoofdlijnen aandacht worden besteed aan:

- Renteverloop en rentevisie
- Financieringen (opgenomen leningen en uitzettingen)
- De schuldpositie
- Het risicobeheer
 - o Renterisico's op korte en lange financiering
 - o Kredietrisico's rond uitgezette middelen of en gewaarborgde geldleningen.

Deze risico's worden niet tevens daarnaast nog eens in de gemeentelijke risicoparagraaf beschouwd; ter voorkoming van dubbele informatie. Voorzover er grote financiële risico's zouden zijn, bijv., bij bepaalde garantstellingen, worden deze wél in het gemeentelijke risicosysteem (Naris) meegenomen.

Advies

Dit houdt in dat zowel de treasurer als de gemeentelijke stadscontroller en/of de ~~SBC-~~financieel adviseur het college van B&W gevraagd en ongevraagd kan adviseren over financieringsaspecten en/of - risico's voor de gemeente. Het ~~Treasury Comit~~treasurycomité is het platform om af te wegen wat daarover uiteindelijk in het college moet worden besproken/ ter besluitvorming moet worden voorgelegd.

4. TREASURYORGANISATIE

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het organisatorische kader van de treasuryfunctie binnen de gemeente Dordrecht. Hierin komt tot uitdrukking de (verdeling van) taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden over de gemeenteraad, het college van B en W en de ambtelijke organisatie.

4.1 Verantwoordelijkheden

In onderstaande tabel zijn de verantwoordelijkheden vastgelegd.

Verantwoordelijkheden treasurybeleid.

Wie	Welke verantwoordelijkheden
Gemeenteraad <u>via</u> <u>Auditcommissie</u>	• Het vaststellen c.q. bijstellen van het Financieringsstatuut (treasurybeleid). • Het vaststellen van de financieringsparagraaf in begroting en <u>jaarrekeningjaarsverslag</u>. • Het evalueren, onder andere middels tussentijdse rapportages, van het treasurybeleid. • <u>Het periodiek vaststellen van het gemeentelijke leningen- en garantiebeleid via een aparte nota.</u>
College van B en W	• Het <u>laten</u> opstellen van een Financieringsstatuut- <u>en aanbidding daarvan aan de gemeenteraad.</u> • <u>Bestuurlijke eindverantwoordelijkheid voor het uitvoeren van het treasurybeleid zoals vastgesteld in het Financieringsstatuut of financieringsparagraaf in de begroting en verantwoording via het jaarverslag.</u> • Het houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan. • <u>Het jaarlijks opstellen van de financieringsparagraaf in de begroting en jaarrekening</u>
Portefeuillehouder Financiën	• <u>Het uitvoeren van het treasurybeleid (bestuurlijke verantwoordelijkheid).</u>
Treasury ComitéPortefeuillehoude r Financiën	• <u>Het bewaken/ervullen van de kwaliteit en voortganghet voorzitterschap van de treasuryprocessen;</u> • <u>het voorbereiden van beleidsvoorstellen t.a.v. treasury;</u> • <u>het bespreken van de actuele liquiditeitenplanning, inclusief realisatie en de effecten op het emu-saldo;</u> • <u>het bespreken van voorstellen inzake op te nemen lange financiering, uitzettingen of derivatentransacties en het adviseren hierover aan het College van B en W en</u> • <u>het aan het college adviseren over het Treasury Jaarplan comite.</u>
Stadscontroller	• <u>Het toezicht houden en zo nodig bijsturen op de uitvoering van het treasurybeleid.</u> • <u>Het afleggen van verantwoording aan het College van B en W over de uitvoering van het treasurybeleid.</u>
Treasurer SCD	• <u>Het adviseren over het treasurybeleid.</u> • <u>Het ambtelijk uitvoeren van het treasurybeleid.</u>
Senior Financiële Administratie SCD	• <u>Het ambtelijk uitvoeren van het treasurybeleid.</u>

<u>Treasurycomité</u>	• Het bewaken van de kwaliteit en voortgang van de treasuryprocessen; • Het voorbereiden van beleidsvoorstellen t.a.v. treasury; • Het bespreken van de actuele liquiditeitenplanning, inclusief realisatie en de effecten op het EMU-saldo; • Het bespreken van voorstellen inzake op te nemen lange financiering, uitzettingen of derivatentransacties (caps), garanties aan derden en het adviseren hierover aan het College van B en W en • Het aan het college adviseren over het Treasury Jaarplan.
<u>Clustermanager (Concernstaf)</u>	• Het toezicht houden en zo nodig bijsturen op de uitvoering van het treasurybeleid. • Het periodiek monitoren van gemeentelijke bestedingen. • Het afleggen van verantwoording aan het College van B en W over de uitvoering van het treasurybeleid. • Het indien nodig voeren van dialoog en het maken van afspraken met de concerndirecteur bedrijfsvoeringinzake de (wijze van) uitvoering van treasurytaken
<u>Treasurer</u>	• Het gevraagd en ongevraagd adviseren over het treasurybeleid. • Het uitvoeren van het treasurybeleid; met inbegrip van het periodiek opstellen van de liquiditeitsplanning en controle op juiste uitvoering door de financiële administratie. • Conceptagendering vergaderstukken treasurycomité
<u>Treasurer / Functionaris financiële administratie</u>	• Het uitvoeren en voorbereiden van treasurytaken, waaronder begrepen het volledige beheer van de zgn. Schatkistbankieren-rekening.
<u>Financieel beleidsadviseur (P&C)</u>	• Concept-agendering vergaderstukken treasurycomité • Het opstellen van het financieringsstatuut • Formulering van het conceptbeleid voor gemeentelijke garantie- en leningverstrekking Toetsing vooraf van bestuurlijke voorstellen betreffende leningen en garanties t.b.v. treasury comite en college en ambtelijke advisering aan de inhoudelijk verantwoordelijke clustermanager/directeur

Treasurycomité

Om de in hoofdstuk 2 beschreven doelstellingen en de kwaliteit van de uitvoering van het treasurybeleid te bevorderen is er binnen de gemeente Dordrecht een Treasury Comité actief.

Dit comité heeft de volgende samenstelling:

- de wethouder Financiën (voorzitter)
- de Stadscontroller,
- een financieel beleidsadviseur ~~van het SBC~~ P&C advies; vaste gemeentelijke gesprekspartner voor de uitvoerenden op het SCD voor alle aspectengebied van treasury
- de treasurer(s) ~~van het SCD~~

De vergaderfrequentie van het ~~Treasury Comité~~ treasurycomité is in beginsel eens per drie maanden. Bij belangrijke onderwerpen, of juist het ontbreken daarvan, kan hiervan worden afgeweken. Vergaderstukken gelden als stukken voor intern beraad. Een lid van afdeling treasury draagt zorg voor de verslaglegging van afspraken/ standpunten.

Auditcommissie

De gemeenteraad heeft een Auditcommissie ingesteld. Deze commissie heeft onder andere een belangrijke controletaak op het gebied van financiële kaderstelling en verantwoording. ~~Daarom ligt het in de rede dat zij de gemeenteraad adviseert bij bestuurlijke voorstellen over treasury; inclusief de latere verantwoording daarover. Over~~ Over specifieke transacties kan geheimhouding door het college worden opgelegd ~~; bijvoorbeeld omwille van onderhandelingen met derden.~~

Vertrekpunt voor dit statuut is de financiële beheersverordening 2023 welke in artikel 19 bepaalt dat de raad het financieringsstatuut vast stelt. Treasury is echter een beheerszaak, waarvoor het college verantwoordelijkheid draagt. De ~~directe~~ toezichthoudende rol van de gemeenteraad en de auditcommissie zal bij treasury daarom in beginsel beperkt zijn. Sommige gemeenten hebben gekozen voor een andere weg. Namelijk door dit statuut volledig door het college te laten vast stellen. Dit statuut wordt echter aan het college én raad ter besluitvorming voorgelegd; ieder voor zover het tot de eigen bevoegdheden behoort.

4.2 Administratieve organisatie

De gemeentelijke administratieve organisatie en interne controle ~~met betrekking tot de treasury~~ moeten waarborgen dat:

- de uitvoering is gebaseerd op besluiten van de bevoegde partij
- de activiteiten adequaat uitgevoerd kunnen worden;
- de risico's kunnen worden beheerst;
- de juistheid, tijdigheid en volledigheid van de informatie zoveel mogelijk (zie *leningen en uitzettingen*) gedocumenteerd is.

In onderstaande tabel wordt op hoofdlijnen per taak vastgelegd wie autoriseert en wie uitvoert.

Treasurytaak	Bevoegdheid	Autorisatie	Uitvoering
Kas- en saldobeleer	Het voeren van onderhandelingen inzake bancaire dienstverlening.	Treasurer/Senioren FA SCD (1)	Treasurer/Senioren FA SCD
	Het aangaan van overeenkomsten.	College van B en W	Treasurer/Senioren FA SCD (2)
	Het openen en sluiten van bankrekeningen.	Treasurer/Senioren FA SCD (1)	Treasurer/Senioren FA SCD
	Het verrichten van overboekingen ten behoeve van saldogeregulatie (2).	Treasurer/Senioren FA SCD	SCD, afdeling F&I
	Het opnemen of uitzetten van middelen met een looptijd van minder dan 1 jaar (3).	Treasurer/Senioren FA SCD (4)	Treasurer/Senioren FA SCD
Risicobeleer	Het aangaan van rente-instrumenten.	Stadscontroller	Treasurer SCD
	Het afgeven van borgstellingen uit hoofde van de publieke taak (5).	College van B en W	Stadscontroller
Concern-financiering	Het opnemen van middelen met een looptijd van 1 jaar of langer alsmede het voeren van onderhandelingen daarover.	College van B en W	Treasurer SCD
	Het verstrekken van geldleningen uit hoofde van de publieke taak (5).	College van B en W	Stadscontroller
	Het uitzetten van middelen een looptijd van 1 jaar of langer bij 's Rijks Schatkist of uit hoofde van treasury alsmede het voeren van onderhandelingen daarover.	Stadscontroller	Treasurer SCD
	Het beheer van de portefeuille van opgenomen of uitgezette langlopende middelen.	Treasurer/Senioren FA SCD (6)	Treasurer/Senioren FA SCD
Toelichting: {(1)} Verantwoording hierover achteraf in Treasury Comité. {(2)} Met uitzondering van de gelden die door de gemeente geplaatst zijn bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn), van waaruit leningen worden verstrekt in het licht van de lokale funderingsproblematiek. Op grond van via SO met het SVn gesloten overeenkomst draagt het SVn zorg voor de uitvoering van de betreffende leningovereenkomsten. SO onderhoudt de contacten {(3)} Met inbegrip van overboekingen alsmede plaatsingen in en onttrekkingen aan 's Rijks Schatkist. {(4)} Verantwoording hierover achteraf in Treasury Comité én, op afroep, aan de Stadscontroller. {(5)} Bij borgstellingen en verstrekte geldleningen uit hoofde van de publieke taak die het bedrag van € 900.000,- overschrijden wordt de Gemeenteraad vooraf in de gelegenheid haar wensen en bedenkingen ter kennis van het {(6)} Dit betreft handelingen die om tijdsredenen aan de treasurer of aan de senior medewerkers FA van het SCD zijn gemandateerd. Bijvoorbeeld rente-aanpassingen, cessietrajecten of wijziging van leningvorm. De burgemeester ondertekent overeenkomsten op grond van de gemeentewet.			

Treasurytaak	Bevoegdheid	Autorisatie	Uitvoering
Kas- en saldobeleer	Het voeren van onderhandelingen inzake bancaire dienstverlening.	Treasurer/Functionaris Financiële administratie(1)	Treasurer/Functionaris Financiële administratie (2)
	Het aangaan van overeenkomsten en eventuele rente-instrumenten.	College van B en W	Treasurer/Functionaris Financiële administratie (2)
	Het openen en sluiten van bankrekeningen.	Treasurer/Functionaris Financiële administratie(1)	Treasurer/Functionaris Financiële administratie (2)
	Het verrichten van overboekingen ten behoeve van saldogeregulatie (2).	Treasurer/Functionaris Financiële administratie	Service organisatie, afdeling Financiën
	Het opnemen of uitzetten van middelen met een looptijd van minder dan 1 jaar (3).	Treasurer/Functionaris Financiële administratie(1)	Treasurer/Functionaris Financiële administratie
Risicobeleer	Het aangaan van rente-instrumenten.	College van B en W	Treasurer
	Het afgeven van borgstellingen uit hoofde van de publieke taak (5).	College van B en W/ Gemeenteraad; cf beleidsnota	Clustermanager ntb in nieuwe organisatie
Concern-financiering	Het opnemen van middelen met een looptijd van 1 jaar of langer alsmede het voeren van onderhandelingen daarover.	College van B en W	Treasurer
	Het verstrekken van geldleningen uit hoofde van de publieke taak (5).	College van B en W cq Gemeenteraad ogv nota leningen en garantstellingen	Treasurer
	Het uitzetten van middelen een looptijd van 1 jaar of langer bij 's Rijks Schatkist of uit hoofde van treasury alsmede het voeren van onderhandelingen daarover.	Stadscontroller	Treasurer
	Het beheer van de portefeuille van opgenomen of uitgezette langlopende middelen.	Treasurer/Functionaris Financiële administratie(6)	Treasurer/Functionaris Financiële administratie
Toelichting:			
✓	(1) Verantwoording hierover achteraf in Treasurycomité.		
✓	(2) Met uitzondering van de gelden die door de gemeente geplaatst zijn bij het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVN), van waaruit leningen worden verstrekt in het licht van de lokale financieringsproblematiek. Op grond van via SO met het SVN gesloten overeenkomst draagt het SVN zorg voor de uitvoering van de betreffende leningsovereenkomsten. De P&C-er met adviesportefeuille worden onderhouden de contacten. Treasury en financiële administratie zijn thans ingebed in de serviceorganisatie. In 2024 zal een nieuwe organisatiestructuur worden vastgesteld		
✓	(3) Met inbegrip van overboekingen alsmede plaatsingen in en onttrekkingen aan 's Rijks Schatkist.		
✓	(4) Verantwoording hierover achteraf in Treasurycomité én, op afroep, aan de Stadscontroller. Voor uitzettingen bij andere gemeenten en openbare lichamen wordt verwezen naar de passage onder Leningen en uitzettingen verderop in de hoofdstuk.		
✓	(5) In de beleidsnota wordt steeds uiteengezet in welke situaties het college en in welke situaties de raad aan zet is.		
✓	(6) Dit betreft handelingen die om tijdsredenen aan de treasurer of aan de functionaris Financiële administratie zijn gemandateerd. Bijvoorbeeld rente-aanpassingen, cessietrajecten of wijziging van leningvorm.		
	De burgemeester ondertekent overeenkomsten op grond van de gemeentewet.		

De registratie van de in deze tabel genoemde financieringstaken wordt verzorgd door ~~de afdeling Financiën & Inkoop~~, team Financiële Administratie ~~van het SCD~~.

De controle bij bovengenoemde bevoegdheden is als volgt geregeld:

- Indien het autorisatieniveau bij de Stadscontroller gelegen is dan controle door het College van B en W.
- Indien het autorisatieniveau bij de treasurer/~~senioren FA van het SCD~~~~functionarissen Financiële administratie~~ gelegen is: dan controle door de Stadscontroller.

NB Voor eventuele treasurytaken die niet in de tabel zijn omschreven geldt dat het autorisatieniveau bij het College van B ~~en~~ & W ligt. De treasurer danwel de ~~senioren FA van het SCD~~~~functionaris(sen) financiële administratie~~ kan/kunnen Financieringsstatuut Gemeente Dordrecht.

vooraf adviseren en mag/ mogen slechts uitvoeren op basis van een collegebesluit.

Externe rapportages zullen door de treasurer en/of ~~senior medewerker(s) FA van het SCD~~functionaris(sen) financiële administratie worden verzorgd, voor zover vereist op grond van relevante wet- en regelgeving.

4.3 Documentatie

Leningen en uitzettingen

Van elke aangegane transactie op de geld- of kapitaalmarkt zal door de treasurer en/of ~~senior medewerker(s) FA van het SCD~~functionaris(sen) financiële administratie een transactieoverzicht worden gemaakt. In deze verantwoording (aan het ~~Treasury~~Comitétreasurycomité) komen de volgende zaken aan bod:

- o een overzicht van de rentemarkt;
- o een opsomming van de verkregen offertes (biedingen/latingen) en
- o de gemaakte keuze.

De uitzettingsmogelijkheid van eigen, tijdelijk overtollig geld bij banken is door het Schatkistbankieren sterk beperkt geworden. ~~Het is dan ook op dit moment weinig zinvol om hier een eigen kader voor te gaan bepalen. Leidend is de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo)~~Binnen de kaders van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) is het wel mogelijk om (tijdelijk) overtollig geld uit te zetten bij (Drechtsteden)gemeenten of andere openbare lichamen. De transacties met andere gemeenten en openbare lichamen kunnen uitgevoerd worden conform de omschreven autorisatie voor uitzettingen voor minder dan een jaar in het autorisatietabel. De maximale looptijd van deze transacties is 1 jaar min 1 dag en de gelden mogen niet worden uitgezet bij artikel 12-gemeenten. Bij deze transacties worden ook de kosten voor intern beheer in overweging genomen.

In het jaarplan wordt vastgelegd hoeveel in beginsel in totaal dat jaar uitgezet mag worden. Per kwartaal wordt door het treasury comite concreet vastgesteld binnen welke bandbreedte qua rente en voor welk totaalbedrag dat kwartaal uitgezet mag worden. Bij externe uitzettingen geldt dat als randvoorwaarde dat het percentage altijd hoger moet zijn dan het rentetarief van een deposito met gelijke looptijd bij 's Rijks Schatkist. Bij sterke afwijking van rente (bijv. door snelle marktontwikkelingen) en/ of bij een boven het in het comité vastgestelde totaalbedrag kan voor een spoedprocedure worden gekozen waarbij de treasurer tot schriftelijke overeenstemming dient te komen met de stadscontroller.

Wanneer de gemeente geld leent, ~~dan~~ zal daarvoor een prijs in de vorm van rente (en soms ook provisie) betaald moeten worden.

~~Vrijwel altijd zal die prijs onder de gemeentelijke aanbestedingsnorm voor meervoudige aanbestedingen liggen (in 2014: € 100.000), waarvoor geldt dat er vanaf die drempel minstens drie offertes moeten worden opgevraagd.~~

~~Voor leningen en uitzettingen wordt echter altijd overgegaan tot het opvragen van drie aanbiedingen.~~

~~Hierbij moet echter ook gekeken worden naar hoe de geldmarkt in de praktijk werkt. Veel aanbiedingen komen tegenwoordig alleen nog telefonisch tot stand in plaats van via mail of offerte per post.~~

~~Dit maakt dat de dossiervorming bij eigen financiering beperkt zal zijn. Europese aanbestedingsregels zijn overigens hier niet van toepassing. Ingeval van een doorverstreking van een lening aan derden, bijvoorbeeld om daarmee tegen een gunstiger percentage een maatschappelijke gewenst doel te bereiken of omdat de markt niet tegen acceptabele condities wil uitlenen, wordt daarover eerst in het treasurycomite overlegd.~~

Voor *kortlopende* leningen volstaat dat de treasurer of ~~senior FA~~zelffunctionaris financiële administratiezelf registreert welke ~~drieminimaal twee~~ aanbiedingen, waaronder Financieringsstatuut Gemeente Dordrecht

1 bij de huisbankier, er telefonisch zijn gedaan. De meest voordelige aanbieding wordt vervolgens gekozen. De treasurer of ~~senior-FA~~functionaris financiële administratie voegt ter referentie een schermafdruk van het aan de looptijd van de kasgeldlening gerelateerde euribortarief toe en parafeert tezamen met een collega-treasurer of ~~senior-FA~~functionaris financiële administratie de transactiesheet. De transactiesheets worden digitaal opgeslagen en dienen als basis voor accountantscontrole/ verantwoording.

Bij *langlopende* leningen bevestigt de treasurer per mail naar de bank welke aanbod er die dag door de bank is gedaan en of op basis daarvan is gekozen voor acceptatie van het aanbod. De mails worden opgeslagen en dienen als basis voor verantwoording.

Betalingsverkeer

Voor de betalingen die voortvloeien uit ~~treasurytransacties~~⁵treasurytransacties⁷ zullen in het electronic bankingsysteem de 1^e en 2^e autorisatie van de betreffende betalingen worden geplaatst door anderen dan de treasurer/~~senior-FA~~functionaris financiële administratie die de transactie heeft verricht. Dit conform de daartoe binnen de voor het SCDorganisatieonderdeel geldende procedurebeschrijving(en). Eventuele verantwoording over specifieke transacties door de treasurer/~~senior-FA~~functionaris vindt plaats op verzoek daartoe van het Treasury Comit~~et~~treasurycomité of de Stadscontroller/clustermanager VBO.

5. INGANGSDATUM

Dit Financieringsstatuut treedt per 1 januari ~~2015~~2024 in ~~werking~~⁶werking. Het Financieringsstatuut zoals dat sinds 1 ~~juli 2010~~januari 2015 geldt, vervalt per dezelfde datum.

⁵ ~~Het opnemen of uitzetten van middelen op de geld- of kapitaalmarkt (lening hoofdsommen en de daaruit voortvloeiende periodieke rente- en aflossingsbetalingen, saldo-overboekingen tussen bankcircuits en naar en van 's Rijks-Schatkist.~~

⁶ ~~Dit wordt gedaan om te vermijden dat er voor één boekjaar verschillende toetsnormen worden gehanteerd.~~

⁷ Het opnemen of uitzetten van middelen op de geld- of kapitaalmarkt (lening hoofdsommen en de daaruit voortvloeiende periodieke rente- en aflossingsbetalingen, saldo-overboekingen tussen bankcircuits en naar en van 's Rijks-Schatkist.